
Protokoll

Socialnämndens arbetsutskott

2 september 2026

Socialnämndens arbetsutskotts protokoll

Plats och tid	Möteslokal Ösel, Visborg, 2 september 2026, klockan 08.30–15.30
Beslutande	Håkan Ericsson (S), ordförande Andreas Vall (M), 1:e vice ordförande Kjell Genitz (C), 2:e vice ordförande Helena Bogsjö (S) Filippa Maurin (V)
Övriga	Marica Gardell, socialdirektör, §§ 67-88 Catarina Wallentin, nämndsekreterare, §§ 67-88 Anna Sofia Hakeberg, kommunikatör, §§ 67-88 Simon Fridh Thomsson, kommunikatör, §§ 67-88 Hanna Ogestad, avdelningschef individ- och familjeomsorgen, § 67 Lina Wigsten, enhetschef, individ- och familjeomsorgen, § 67 Caroline Allard, utvecklingsledare, § 69 Therése Thomsson, myndighetschef, §§ 70-71 Öystein Berge, kvalitetschef, §§ 74, 76-79 Roger Nilsson, HR-chef, §§ 72-74 Anna-Lena Gutedal, ekonomichef, §§ 74, 80 Marlene Kaas, chef, förebyggande enheten, § 70 Catharina Siedberg, arbetsmiljökonsult, § 72 Caroline Jansson, arkivansvarig, § 75 Eva Lindvall, utvecklingsledare, § 76 Sofia Gustavsson, utvecklingsledare, § 78 Karin Filhm, projektledare, En hållbar socialtjänst på Gotland, § 78 Moa Ferm, kommunikatör, En hållbar socialtjänst på Gotland, § 78 Filip Reinhag (S), ordförande hälso- och sjukvårdsnämnden (HSN), § 68 Linus Gränsmark (S), tjug ersättare HSN, § 68 Claes Nysell (M) tjug ersättare HSN, § 68 Eva Ahlin (C), 2:e vice ordförande HSN, § 68 Pieter Barnard (V), ledamot HSN, § 68 Anna Nergårdh, hälso- och sjukvårdsdirektör, hälso- och sjukvårdsförvaltningen (HSF), § 68 Emma Norrby, verksamhetsutvecklare, HSF, § 68 Yvonne Skovshoved, beställarchef, HSF, § 68 Fredrik Strelert, vikarierande nämndsekreterare, HSF, § 68 Markus Swahn, ekonomichef, HSF, § 68

Matilda Senby, förvaltningssekreterare, HSF, § 68

Datum för justering

2026-09-09

Paragrafer

§ 67–88

Ärendena hanterades i följande ordning på sammanträdet:

§§ 67-79, 81, 80, 82-88

Underskrifter

Detta protokoll har justerats digitalt och saknar därför
signaturer.

Sekreterare Catarina Wallentin

Ordförande Håkan Ericsson

Justerare Andreas Vall

ANSLAG/BEVIS	Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.
Organ	Socialnämndens arbetsutskott
Sammanträdesdag	2026-09-02
Protokollet anslås	2026-09-10
Anslaget tas ned	2026-10-02
Protokollets förvaringsplats	Socialförvaltningen

Register

SON AU § 67 Budget- och skuldrådgivningens organisationstillhörighet	6
SON AU § 68 Revidering. Gemensamt ramverk för samverkan skola, vård och omsorg	9
SON AU § 69 SOF Digitaliseringsplan 2027-2029	10
SON AU § 70 Samverkansöverenskommelser med civilsamhället	12
SON AU § 71 Revidering delegationsordning myndighetsavdelningen	13
SON AU § 72 Muntlig information. HR-chefen informerar	14
SON AU § 73 Information. Språkkrav i äldreomsorgen	16
SON AU § 74 Delårsrapport 2, 2026	18
SON AU § 75 Revidering av informationshanteringsplan för Region Gotland - gallringsbeslut för socialnämnden	19
SON AU § 76 Information. Omsorgsregistret och anmälningsplikt till Inspektionen för vård och omsorg	21
SON AU § 77 PAN Remiss. Rapport över iakttagelser från patientnämndsärenden under 2025	23
SON AU § 78 Projektdirektiv - En hållbar socialtjänst	25
SON AU § 79 Återrapportering. Plan för socialförvaltnings arbete mot våld i nära relationer 2024-2026	27
SON AU § 80 Muntlig information. Mål och budget 2027-2029 komplettering	29
SON AU § 81 Revidering. Kommunikationsstrategi socialförvaltningen	30
SON AU § 82 Förordnande avseende rätt att begära polishandräckning för att genomföra beslut om vård eller omhändertagande enligt LVU	32
SON AU § 83 Förordnande avseende rätt att begära polishandräckning för att genomföra beslut enligt lag om placering av barn i skyddat boende	34
SON AU § 84 Sammanträdesplan SON 2027	35
SON AU § 85 Muntlig information. Demokratihotande brottslighet	38
SON AU § 86 Socialdirektör informerar	39
SON AU § 87 Övrigt	41
SON AU § 88 Uppdrag till socialdirektören. Hyreskostnader för bostad med särskild service LSS	42

SON AU § 67 Budget- och skuldrådgivningens organisationstillhörighet

Ärendenummer: SON 2026/430

Arbetsutskottets förslag till socialnämnden

1. Socialnämnden ställer sig positiva till att budget- och skuldrådgivningen, med tillhörande budget, organisatoriskt förs över till socialnämnden och placeras inom försörjningsstödsenheten.
2. Socialnämnden är beredd att ta emot budget- och skuldrådgivningens verksamhet från 2027-01-01.
3. Socialnämnden föreslår att regionfullmäktige beslutar att all handläggning av hyresgarantier kommer hanteras av socialnämnden, försörjningsstödsenheten, fr.o.m. 2027 i enlighet med den nya lagstiftningen som träder i kraft 1 september 2026.
4. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Sammanfattning

Med anledning av den nya socialtjänstlagen som trädde i kraft den 1 juli 2025 har en översyn genomförts av budget- och skuldrådgivningens organisatoriska placering. Den nya lagstiftningen tydliggör att budget- och skuldrådgivning är en insats som socialnämnden ska erbjuda och betonar vikten av tidiga, förebyggande och lättillgängliga insatser.

Genomförd kartläggning visar att en organisatorisk överflyttning från regionstyrelseförvaltningen till socialförvaltningen kan skapa bättre förutsättningar för samverkan, tidiga insatser och ett mer samordnat stöd till personer och familjer med ekonomisk utsatthet. Förändringen bedöms även kunna bidra till Region Gotlands arbete med att minska konsekvenserna av barnfattigdom genom att tidigare identifiera och stödja barnfamiljer med ekonomiska svårigheter.

Samtidigt har risker kopplade till stigmatisering och verksamhetens upplevda oberoende identifierats. Bedömningen är att dessa risker kan hanteras genom ett aktivt förändringsarbete och tydlig kommunikation kring verksamhetens uppdrag.

Sammantaget bedöms nyttorna med en organisatorisk överflyttning överväga de identifierade riskerna och förslaget bedöms ligga i linje med den nya socialtjänstlagens intentioner samt Region Gotlands arbete för att motverka ekonomisk utsatthet och barnfattigdom.

I dialog med regionstyrelseförvaltningen har socialförvaltningen förberett för ett övertagande och är beredda att ta emot verksamheten.

Bedömning

Enligt artikel 27 i barnkonventionen har alla barn rätt till den levnadsstandard som krävs för barnets fysiska, psykiska, andliga, moraliska och sociala utveckling. Föräldrar har det huvudsakliga ansvaret men samhället har en viktig stödjande roll. I barnkonventionen fastställs att alla barn är lika värda och har samma rättigheter. Med barn avses varje människa som är under 18 år

Barnkonsekvensanalys:

Artikel 3 i barnkonventionen slår fast att vid alla åtgärder som rör barn ska en prövning av barnets bästa göras. En prövning ska göras oavsett om barn berörs direkt eller indirekt. Det betyder att prövningar av barnets bästa till exempel ska göras vid:

- kommunala beslut som rör stadsplanering, budget och vid nämndbeslut.
- regionala beslut som rör lokaltrafik eller planer för att bygga nya sjukhus.
- myndigheters arbete med att ta fram föreskrifter, allmänna råd, rättsliga ställningstaganden eller icke-juridiskt bindande stödmaterial.
- ärenden i domstol som rör barn direkt eller indirekt.

Arbetet med barns delaktighet relaterar till i hur hög grad barn berörs i ärendet. Relevant forskning, kunskap och dokumentation av barns synpunkter som redan finns ska användas. Om barn berörs i lägre grad i ärendet kan detta vara tillräckligt. Men om barn påverkas i hög utsträckning behövs kompletterande samtal eller annan inhämtad information från de barn som berörs.

I frågan om Budget- och skuldrådgivningens organisationstillhörighet har bedömningen gjorts att frågan påverkar barns levnadsvillkor i viss grad och att en mindre omfattande prövning kan göras som bygger på inhämtat underlag och inte kräver kompletterande information från barn.

Bedömning av barnets bästa

Barnets bästa bedöms sammantaget gynnas av en organisatorisk flytt till socialförvaltningen. Förutsättningarna att tidigt upptäcka ekonomisk utsatthet hos barnfamiljer, erbjuda samordnat stöd och förebygga negativa konsekvenser av skuldsättning bedöms stärkas. De identifierade riskerna kan hanteras genom riktade åtgärder för att säkerställa tillgänglighet och minska eventuell stigmatisering.

Samlad slutsats

En överflyttning av budget- och skuldrådgivningen till socialförvaltningen bedöms vara väl förenlig med den nya socialtjänstlagens intentioner om förebyggande arbete, tidiga insatser och ökad samordning. Förändringen kan bidra till att stärka stödet till ekonomiskt utsatta invånare och samtidigt utgöra en viktig del i arbetet mot barnfattigdom på Gotland. Statistiken visar en utveckling som kan indikera att budget- och skuldrådgivningen inte fullt ut når

de målgrupper som har behov av stöd. Samtidigt som antalet besök hos budget- och skuldrådgivningen har minskat två år i rad, har försörjningsstödsenheten under samma period sett en tydlig ökning av både antalet hushåll och de totala utbetalningarna.

Att personer med långvarigt eller återkommande försörjningsstöd har små ekonomiska marginaler innebär inte att ekonomisk rådgivning saknar värde. Tvärtom är det ofta dessa personer som har störst behov av stöd för att förebygga ökad skuldsättning, skapa struktur i ekonomin och få hjälp att hitta långsiktiga lösningar, inklusive skuldsanering när det är aktuellt.

Mot bakgrund av den nya lagstiftningen, de identifierade utvecklingsbehoven inom socialtjänsten samt de positiva effekter som bedöms kunna uppnås för barn och familjer rekommenderas att budget- och skuldrådgivningen organisatoriskt överförs till socialförvaltningen.

Ärendets behandling under mötet

Hanna Ogestad, avdelningschef individ- och familjeomsorgen (IFO) och Lina Wigsten, enhetschef IFO, föredrar ärendet.

Ordförande yrkar att arbetsutskottet beslutar enligt förvaltningens förslag.

Ordförande finner bifall till yrkandet.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse socialförvaltningen, Budget- och skuldrådgivningens organisationstillhörighet, daterad 2026-08-11
Kartläggning Budget- och skuldrådgivningen

SON AU § 68 Revidering. Gemensamt ramverk för samverkan skola, vård och omsorg

Ärendenummer: SON 2024/189

Arbetsutskottets förslag till socialnämnden

- Socialnämnden beslutar att fastställa det reviderade ramverket för samverkan mellan skola, vård och omsorg.

Sammanfattning

I början av 2025 antogs Ramverk för samverkan mellan skola, vård och omsorg (SON 2025-02-06 § 10, HSN 2025-02-05 § 3, BUN 2025-02-05 § 14, GVN 2025-02-06 § 13). Syftet med ramverket är att säkerställa samsyn om viktiga gemensamma områden, samt att bidra till kontinuitet över tid och underlätta för nya medarbetare och chefer att förstå hur samverkan och samarbete sker på Gotland. Ramverket beskriver överenskommen samverkan, det är inte en handlingsplan/ett utvecklingsdokument.

Ramverket har nu reviderats utifrån det arbete som gjorts under senaste året.

Bedömning

Ramverket bedöms stärka samverkan mellan förvaltningarna.

Ärendets behandling under mötet

Emma Norrby, verksamhetsutvecklare hälso- och sjukvårdsförvaltningen, föredrar ärendet.

Politisk diskussion förs om vikten av att följa upp samverkan kopplat till ramverket för att se om det får önskad effekt i form av exempelvis bättre kvalitet, effektivitet och utfall i verksamheterna. Hur samverkan kring sammanhållen individuell plan (SIP) fungerar diskuteras även.

Ordförande yrkar att arbetsutskottet beslutar enligt förvaltningens förslag.

Ordförande finner bifall till yrkandet.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse hälso- och sjukvårdsförvaltningen, socialförvaltningen och utbildnings- och arbetslivsförvaltningen daterad 2026-08-14

Gemensamt ramverk för samverkan skola, vård och omsorg, version 2.0

SON AU § 69 SOF Digitaliseringsplan 2027-2029

Ärendenummer: SON 2026/347

Arbetsutskottets förslag till socialnämnden

Socialnämnden antar revideringen av digitaliseringsplanen som ska gälla för åren 2027-2029

Sammanfattning

Socialförvaltningens övergripande digitaliseringsplan tydliggör vilka aktiviteter och uppdrag som är planerade att genomföras kommande år. Aktiviteterna presenteras utifrån planerat införandeår och vilken status de befinner sig i.

Inom socialförvaltningen ansvarar alla avdelningar för att ta fram sina digitaliseringsaktiviteter och dessa aggregeras till socialförvaltningens övergripande plan för digitalisering.

Alla aktiviteter i planen ska föregås av en nyttoberäkning där det tydligt framgår kostnader och eventuella resurshemtagningar. Om en prioriteringssituation uppstår så är det förvaltningsledningen som beslutar prioriteringsordningen.

Under året följs arbetet upp och planen revideras och fastställs årligen. Den förra revideringen beslutades om av socialnämnden 2025-09-17, § 163, och gällde för åren 2026-2028. Den revidering som görs nu ersätter den tidigare versionen och kommer att gälla för åren 2027-2029.

Socialförvaltningens digitaliseringsplan delges även regionstyrelseförvaltningen för att möjliggöra en regionövergripande digitaliseringsplan.

Revideringarna som gjorts inför den nya digitaliseringsplanen för 2027-2029 jämfört med den som avsåg 2026-2028 är framför allt följande:

- Region Gotland håller på att ta fram en reviderad övergripande digitaliseringsplan 2026-2030 och därför har regionens strategiska mål med digitaliseringsplanen ändrats i enlighet med detta arbete (rubrik 1).
- Beskrivningen av objektförvaltningsmodellen har utökats (rubrik 3).
- Det har lagts till en beskrivning av hur förvaltningens avdelningar har utbyte för att säkerställa att inte fler verksamheter jobbar parallellt med samma sak utan vetskap om varandra (rubrik 4).
- Rubriken som handlar om angelägenheten att digitalisera har utökats med information om Artificiell intelligens (AI) samt beskrivning av vikten att de medborgare som inte är digitala har tillgång till verksamhetens tjänster (rubrik 5).
- Under rubriken Digitalisering och kostnader är sista stycket nytt (rubrik 6).

- Innehållet under rubrikerna 7 och 8 ändras helt vid varje revidering av digitaliseringsplanen. Dessa rubriker beskriver det som är gjort under året och planen för digitalisering under de kommande tre åren.

Ärendets behandling under mötet

Caroline Allard, utvecklingsledare, föredrar ärendet.

Diskussion förs om vikten av att kunna se nyttan av digitaliseringen och vilka vinster som kan ses utifrån till exempel tid, ekonomi och arbetsmiljö. Det framkommer önskemål från arbetsutskottet om att vinsterna/effekterna visas tydligare i beslutsunderlaget framåt. Det är också viktigt att tidsvinsten används till rätt saker. I nyttokalkylen behöver även alla kostnader och tidsåtgång för projekten finnas med. Utvecklingsledaren tar med sig frågan för att tänka kring hur det skulle kunna presenteras.

Det lyfts från politiken även en oro över krångliga och kostsamma system från de stora leverantörerna och vikten av att systemen är anpassade till och ger värde för verksamheten. Ordförande Håkan Ericsson (S) tar upp att det är viktigt att se resultat av det uppdrag som nämnden gett till förvaltningen om att använda IT och AI för att kunna frigöra tid i verksamheterna. Digitaliseringen är nödvändig för att klara utmaningar framåt, såsom med bemanning. En ytterligare aspekt som lyfts är vikten att det finns en organisationskultur där medarbetarna vet att digitaliseringen och de tekniska lösningarna är nödvändiga för att klara verksamheten framåt.

Ordförande yrkar att arbetsutskottet beslutar enligt förvaltningens förslag.

Ordförande finner bifall till yrkandet.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse socialförvaltningen, daterad 2026-08-17.

Socialförvaltningens digitaliseringsplan 2027-2029, daterad 2026-09-17.

SON AU § 70 Samverkansöverenskommelser med civilsamhället

Ärendenummer: SON 2026/424

Arbetsutskottets förslag till socialnämnden

Socialnämnden beslutar att godkänna att Socialförvaltningen, genom Förebyggande enheten, ingår samarbetsöverenskommelser med Stadsmissionen, PRO och SKPF.

Sammanfattning

Socialnämnden beslutade den 17 september 2025, § 144, att ge socialdirektören i uppdrag att utreda och föreslå hur en förebyggande verksamhet riktad till äldre kan utvecklas i samarbete med organisationer och civilsamhället.

Förebyggande enheten organiseras under myndighetsavdelningen och ny enhetschef tillträdde 1 januari 2026. Enheten omfattar verksamheterna Hälsa 65+, anhörigstöd och efterlevandelots samt samordnare för våld i nära relationer.

Förebyggande enheten har under året bland annat startat i gång samarbete med civilsamhället i enlighet med enhetens uppdrag.

Bedömning

Socialförvaltningen bedömer att samarbetsöverenskommelser utgör en ändamålsenlig och långsiktigt hållbar grund för att utveckla aktiviteter och insatser för Gotlands medborgare ur flera perspektiv. Förvaltningen konstaterar vidare att såväl samarbetsöverenskommelserna som det pågående och planerade utvecklingsarbetet är väl förenliga med intentionerna i socialtjänstlagen, särskilt avseende ett tidigt och förebyggande arbete.

Ärendets behandling under mötet

Marlene Kaas, chef förebyggande enheten, och Therése Thomsson, myndighetschef, föredrar ärendet.

Ordförande yrkar att arbetsutskottet beslutar enligt förvaltningens förslag.

Ordförande finner bifall till yrkandet.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, Samarbetsöverenskommelser Socialförvaltningen daterad 2026-08-10

Samarbetsöverenskommelse 2026 mellan Förebyggande enheten och PRO; SKPF nya mötesplatser (bilaga 2)

Samarbetsöverenskommelse hösten 2026 mellan Förebyggande enheten, Region Gotland oc Stadsmissionen Gotland (bilaga 1)

SON AU § 71 Revidering delegationsordning myndighetsavdelningen

Ärendenummer: SON 2026/427

Arbetsutskottets förslag till socialnämnden

Socialnämnden beslutar att godkänna revidering av delegationsordningen för myndighetsavdelningen. Detta ersätter versionen som socialnämnden beslutade om 2025-06-12, § 118.

Sammanfattning

Delegationsordningen för myndighetsavdelningen behöver revideras på ett antal punkter gällande förändring av nivå på delegat samt vissa justeringar av begrepp.

Myndighetsavdelningen föreslår bland annat att ändra delegat från socialdirektör till enhetschef gällande att teckna avtal inom och utom ramavtal. Syftet är att ha samma nivå på delegat för att hålla ihop hela processen från beslut om insats, beställning, teckna avtal och betalning av utförda insatser. På så sätt kan en och samma roll ha kontroll över alla delar och på så sätt förhindra välfärdsbrott.

Myndighetsavdelningen föreslår att ärenden som insatser utan behovsprövning inom hemtjänst samt sjuklöner inom LSS kan hanteras av socialassistent.

Bedömning

Socialnämnden förslås besluta om att godkänna revideringarna av delegationsordningen för myndighetsavdelningen.

Ärendets behandling under mötet

Therese Thomsson, myndighetschef, föredrar ärendet.

Ordförande yrkar att arbetsutskottet beslutar enligt förvaltningens förslag.

Ordförande finner bifall till yrkandet.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse revidering av delegationsordning myndighetsavdelningen förvaltningen daterad 2026-08-18

Delegationsordning myndighetsavdelningen daterad 2026-09-17

SON AU § 72 Muntlig information.HR-chefen informerar

Ärendenummer: SON 2026/17

Arbetsutskottets förslag till socialnämnden

Socialnämnden godkänner informationen

Ärendets behandling under mötet

Roger Nilsson, HR-chef, och Catharina Siedberg, arbetsmiljökonsult, föredrar ärendet.

Arbetsutskottet får en uppdatering av arbetet med aktiv sjukskrivning. Förvaltningens arbetsmiljökonsult har jobbat med aktiv sjukskrivning sedan 2023 utifrån socialnämndens mål att få ner sjuktalen till 7,2% inom äldreomsorgen.

Berättar om vad aktiv sjukskrivning är:

- Omtankesamtal vid tre sjukfrånvarotillfällen på sex månader
- Medarbetare ringer alltid chef första sjukdagen (arbetsgivare bedömer rätt till sjuklön)
- Chef dokumenterar orsak till sjukdom – för att upptäcka mönster
- Chef ringer medarbetare andra sjukdagen, för omtanke
- Chef startar upp ett rehabiliteringsärende vid fyra sjuktillfällen på sex månader
- Dokumentation om orsak till frånvaro hjälpsamt vid samtal om hög korttidsfrånvaro
- Långsiktigt arbete som inledningsvis kräver merarbete av chef
- Sänkt sjukfrånvaro bidrar till bättre arbetsmiljö för både medarbetare och chef som även påverkar brukarna
- Samtal med de medarbetare som inte följer rutinen
- Ogiltig frånvaro när rutin inte följs – då chef inte har haft möjlighet att bedöma rätt till sjuklön

HR-chefen lyfter också att arbetet med aktiv sjukskrivning gett en förståelse för vad det är att vara sjuk och om sjuklön och vem som bestämmer om det. Det finns både positiva och negativa reaktioner som framkommer. Enligt socialförsäkringsbalken (30 kap. 7 § SFB) har arbetstagaren ett ansvar att aktivt medverka i sin rehabilitering och lämna de upplysningar som behövs för att klarlägga behoven av rehabilitering. Arbetstagaren ska så långt det är möjligt hjälpa till att få fram den information som krävs för att kunna fastställa hur rehabiliteringsinsatserna ska se ut.

Sammanfattningsvis kan ses att de som aktivt jobbar med aktiv sjukskrivning och följer upp det också får ner sjuktagen. Resultatet av detta handlar mycket om att följa den framtagna rutinen. Arbetsmiljökonsulten bokar in möten en gång i månaden med enhetschefer där det finns höga sjuktal. Viktigt att det finns någon som är dedikerad detta och som cheferna kan få hjälp och stöd av. Även regelbundna uppföljningar med avdelningschefer görs där detta lyfts.

Det visas resultat på sjukfrånvaro per avdelning. Exempelvis har avdelningen särskilda boenden gjort en jätteförändring där sjuktagen gått ner varje år från 2022-2026. Det visas även resultat från hemtjänstenheter som jobbat aktivt med sjukskrivningar. Exempel finns på enheter som gått från en sjukfrånvaro på ca 12% år 2023 till under 8% år 2024-2025 och under 6% år 2026.

Information ges om insatser vid hög sjukfrånvaro över tid, mer än 7,2%

- Kontinuerlig uppföljning och avstämning (1 gång/månad)
- Dialog kring medarbetare med hög korttidsfrånvaro
- Dialog kring medarbetare med långtidsfrånvaro – finns det något att göra
- Dialog kring sjukskrivningsrutin – åtgärder när den ej följs
- Dialog kring vikten av dokumentation i Adato
- Dialog kring sjukskrivningsorsaker
- Dialog kring arbetsmiljö och friskfaktorer
- Samarbete med FHV, Försäkringskassan och sjukvård
- Förslag på åtgärder
- Vid behov – dialog/workshop med arbetsgruppen

De chefer som är bra på att jobba med aktiv sjukskrivningsrutinen är också ofta bra på att jobba med friskfaktorer och att hålla en dialog på arbetsplatsen.

Det här arbetet kommer att fortsätta och arbetsutskottet lyfter vikten av långsiktighet och uthållighet och att hålla i arbetet.

Ordförande yrkar att

- Socialnämnden godkänner informationen.

Ordförande finner bifall till yrkandet.

SON AU § 73 Information. Språkrav i äldreomsorgen

Ärendenummer: SON 2026/439

Arbetsutskottets förslag till socialnämnden

Socialnämnden godkänner informationen

Sammanfattning

Den 1 juli 2026 infördes ett nytt nationellt språkrav i äldreomsorgen. Lagändringen innebär att huvudmannen för verksamhet inom socialtjänstens omsorg om äldre personer ska arbeta för att personal i äldreomsorgen har en kunskapsnivå i svenska språket som är relevant för att genomföra insatser. Den relevanta nivån av kunskaper i svenska språket definieras som Gers B2 (Gemensam europeisk referensram för språk).

Syftet med det nya språkravet är att stärka kvaliteten, tryggheten och säkerheten i äldreomsorgen. Ett tydligt språk är en viktig förutsättning för att kunna förstå de äldres behov, dokumentera på rätt sätt och skapa trygga möten med brukare, anhöriga och kollegor.

Under hösten påbörjar socialförvaltningen implementeringen av språkravet. Medarbetare inom hemtjänst och särskilda boenden som utför insatser enligt socialtjänstlagen (SoL) kommer att genomgå ett digitalt språktest på arbetstid. För befintliga medarbetare är testet ett verktyg för att identifiera behov av stöd och resultatet påverkar inte rådande anställningsförhållanden.

Socialförvaltningen har inlett ett samarbete med Vuxenutbildningen för att kartlägga språknivåer och erbjuda anpassad språkutbildning. Kostnaden för medarbetares arbetstid vid genomförande av språktester och kompetensutveckling kommer ersättas med hjälp av statsbidraget Äldreomsorgslyftet.

Vidare införs från och med den 1 september språktest som en del av rekryteringsprocessen, vid både tillsvidareanställningar och vikariat, för att säkerställa att nyanställda besitter den nödvändiga språkliga kompetensen.

Socialstyrelsen har tagit fram vägledning för det språkutvecklande arbetet.

Bedömning

Socialförvaltningen bedömer att ett systematiskt arbete med att säkerställa språklig kompetens är nödvändig för att uppfylla det nya nationella kravet. Genom att införa digitala språktester får förvaltningen ett objektivt underlag för att identifiera kompetensgap, vilket möjliggör riktade individuella insatser för kompetensutveckling snarare än generella utbildningar.

För medarbetare innebär detta en möjlighet till professionell utveckling och ökad trygghet i yrkesutövandet. Förvaltningen är medveten om att språktester

kommer kunna upplevas som stressande och för att minimera negativ påverkan på arbetsmiljön läggs stort fokus på kommunikationen kring testernas syfte. För att arbetet ska hållas ihop på ett kvalitetssäkert sätt anställs en språksamordnare på en projektanställning på sex månader. Kostnaden för tjänsten finansieras genom statsbidraget "Säkerställa en god omsorg och hälso- och sjukvård för äldre personer".

Att inkludera språktester redan i rekryteringsprocessen bedöms vara en avgörande åtgärd för att på sikt höja den generella kompetensnivån i organisationen och minska behovet av kompletterande stödsatser under anställningstiden.

I områden med kompetensförsörjningsutmaningar finns risken att striktare språkrav kan försvåra nyrekrytering på kort sikt. Detta måste dock vägas mot det lagstadgade kravet på kvalitet och säkerhet. För att motverka uppkomsten av rekryteringssvårigheter kommer förvaltningen att arbeta aktivt med att erbjuda språkstöd även till nyanställda som ligger nära men inte helt uppnår B2-nivån. I dessa fall görs en individuell bedömning av kandidatens förmåga att utföra uppgifterna på ett säkert sätt.

Processerna kring språktester har tagits fram i samråd med Kommunal.

Ärendets behandling under mötet

Roger Nilsson, HR-chef, föredrar ärendet och visar även informationsmaterial som är framtaget.

Det förtydligas att det inte är cheferna som kommer att bedöma medarbetarnas språk utan det görs i ett digitalt verktyg för att också få en objektiv bedömning. Under hösten kommer alla medarbetare som arbetar nära brukare inom äldreomsorgen att, på arbetstid, göra det digitala språktestet.

Andreas Vall (M) frågar hur socialnämnden kan säkerställa att språkravet uppfylls på ett bra sätt. HR-chefen svarar att förvaltningen skulle kunna återkoppla angående kartläggningen och förflyttning som sker.

Filippa Maurin (V) lyfter ett intresse att politiken ska kunna få göra språktestet, vilket övriga i arbetsutskottet håller med om, och HR-chefen undersöker om det är möjligt.

Ordförande yrkar att arbetsutskottet beslutar enligt förvaltningens förslag.

Ordförande finner bifall till yrkandet.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse socialförvaltningen, Språkrav i äldreomsorgen, daterad 2026-08-20

SON AU § 74 Delårsrapport 2, 2026

Ärendenummer: SON 2026/28

Arbetsutskottets beslut

Ärendet överlämnas till socialnämnden utan eget yttrande

Ärendets behandling under mötet

Roger Nilsson, HR-chef, Øystein Berge, kvalitetschef och Anna-Lena Gutedal, ekonomichef, föredrar ärendet och berättar kort om de olika delarna i Delårsrapport 2 med fokus på områdena medarbetare, kvalitet och måluppfyllelse. Inför arbetsutskottets sammanträde har en arbetsversion av delårsrapporten skickats ut till ledamöterna. Komplettering kommer att göras framför allt gällande avsnittet ekonomi där siffrorna ännu inte är klara. En slutlig version av Delårsrapport 2, 2026, samt en tjänsteskrivelse kommer därefter att skickas ut inför beslut på socialnämndens sammanträde 17 september.

Socialdirektör lyfter att socialnämnden är den arbetsgivare inom Region Gotland som kommer att öka allra mest.

Ordförande lyfter att han inte är nöjd med resultatet avseende uppdraget om att stärka enhetscheferna och att det behöver bli ett omtag angående det nästa mandatperiod. Förvaltningen informerar om att det skett förändringar och tar med sig att se på hur det bättre kan kommuniceras till nämnden.

Ordförande yrkar att arbetsutskottet beslutar att

- Ärendet överlämnas till socialnämnden utan eget yttrande.

Ordförande finner bifall till yrkandet.

SON AU § 75 Revidering av informationshanteringsplan för Region Gotland - gallringsbeslut för socialnämnden

Ärendenummer: SON 2026/367

Arbetsutskottets förslag till socialnämnden

- Gallringsfrister för socialnämndens allmänna handlingar i Informationshanteringsplan för Region Gotland version 1.2 fastställs att gälla från och med 2026-06-10.
- Socialnämnden beslutar att ändra tidigare beslutad gallringsfrist om 10 år till 5 år för händelseloggar i process 8.4.1 och 8.4.2. Den nya gallringsfristen gäller retroaktivt från och med 2017 års registrerade händelser.

Sammanfattning

Genom Informationshanteringsplan för Region Gotland styrs hanteringen av Region Gotlands allmänna handlingar. I informationshanteringsplanen redovisas allmänna handlingar utifrån vilka processer de tillhör.

För de allmänna handlingar som ska gallras krävs ett gallringsbeslut. Respektive nämnd och styrelse beslutar om gallring av sina handlingar genom att fastställa de angivna gallringsfristerna i informationshanteringsplanen.

Socialnämnden behöver besluta om gallring i en ny version av Informationshanteringsplan för Region Gotland innehållande aktuella ändringar.

Processer i informationshanteringsplanen där socialnämnden har allmänna handlingar är uppmärskade med SON. Dessa processer utgör sammantaget socialnämndens klassificeringsstruktur. Alla Region Gotlands myndigheters klassificeringsstrukturer ingår i det regiongemensamma styrdokumentet Klassificeringsstruktur för Region Gotland.

Regionstyrelsen har genom sitt samordningsansvar gett socialnämnden i uppdrag att besluta om sina gallringsfrister i Informationshanteringsplan för Region Gotland version 1.2. Regionstyrelsen fattade 2026-06-10 beslut om nya versionen (§ 271) och vill att socialnämnden ska besluta om att gallringsfristerna i SON:s processer även gäller retroaktivt från samma datum.

Bedömning

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Bedömningen är att aktuell lagstiftning och Region Gotlands regelverk följs för hantering och arkivering av allmänna handlingar.

2. Ekonomiskt perspektiv

Bedömningen är att med en god styrning av socialnämndens informationshantering så sparas tid och resurser för verksamheterna.

3. Barnperspektiv

Ej aktuellt.

4. Jämställdhetsperspektiv

Ej aktuellt.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Ej aktuellt.

6. Klimat och miljöperspektiv

Ej aktuellt.

Ärendets behandling under mötet

Caroline Jansson, arkivansvarig, föredrar ärendet.

Ordförande yrkar att arbetsutskottet beslutar enligt förvaltningens förslag.

Ordförande finner bifall till yrkandet.

Beslutsunderlag

Socialnämndens tjänsteskrivelse, daterad 2026-08-13

Informationshanteringsplan för Region Gotland – version 1.2
(revideringsversion), sekretess!

RS § 271, 2026-06-10

SON AU § 76 Information. Omsorgsregistret och anmälningsplikt till Inspektionen för vård och omsorg

Ärendenummer: SON 2026/438

Arbetsutskottets förslag till socialnämnden

Socialnämnden godkänner informationen

Sammanfattning

Kommuner och regioner som bedriver verksamhet enligt socialtjänstlagen (SoL) eller lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) ska anmäla verksamheten till Inspektionen för vård och omsorg (IVO). Sedan 1 januari 2026 utökas kommunernas anmälningsplikt. Syftet med förändringarna är att stärka förutsättningarna för en effektiv tillsyn. Den förändrade anmälningsplikten är förenad med föreläggande och får förenas med vite för den kommun som inte fullgjort sin anmälningsskyldighet.

Ytterligare förändringar är att kommuner och regioner fått en ny anmälningsskyldighet gällande att anmäla risker och oegentligheter inom privat tandvård samt att anmäla brister i yrkesmässigt bedrivna verksamheter enligt SoL och LSS.

IVO har även fått ett utökat uppdrag med skärpt kontroll av oseriösa/kriminella aktörer, att korta sina handläggningstider samt en ny ledningsstruktur. Från och med den 15 juni leds IVO av en styrelse och en överdirektör. Styrelsen utses av regeringen och ansvarar för verksamheten inför den. Den dagliga verksamheten leds av en generaldirektör som verkställer styrelsens beslut. Överdirektörens roll är ett led i att stärka myndighetens ledningsfunktion, motverka välfärdsbrottslighet och öka patientsäkerheten.

Bedömning

Den förändrade anmälningsplikten kommer att innebära att IVO får ett bättre underlag för sin tillsyn som består av aktuella uppgifter om vilka verksamheter som finns, var de bedrivs och hur de förändras. Detta innebär att de kommer att kunna planera sina tillsyner bättre och få ett bättre underlag för sina datadriva riskanalyser.

Förändringen kan även leda till ett starkare skydd för de som vi är till för då ett effektivare informationsflöde mellan kommuner och IVO kan bidra till att brister, olämpliga utförare och verksamheter som inte följer regelverket snabbare uppmärksammas och åtgärdas.

Konsekvenserna av den ökade skyldigheten innebär mer administration och krav på interna rutiner för kommunerna vilket medför en ökad administrativ arbetsbelastning. Den största administrativa utmaningen är sannolikt inte själva

e-anmälan till IVO, utan att det den interna strukturen säkerställer att kommunen upptäcker rätt förändringar, gör rätt bedömning, utser ansvarig och håller tidsfristen. Det bedöms även vara av vikt att rutiner avseende avtalsuppföljning innefattar den nya anmälningsskyldigheten.

Ärendets behandling under mötet

Eva Lindvall, utvecklingsledare, föredrar ärendet.

Ordförande yrkar att arbetsutskottet beslutar enligt förvaltningens förslag.

Ordförande finner bifall till yrkandet.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse SOF, "Information. Omsorgsregistret och anmälningsplikt till Inspektionen för vård och omsorg", daterad 2026-08-20

SON AU § 77 PAN Remiss. Rapport över iakttagelser från patientnämndsärenden under 2025

Ärendenummer: SON 2026/285

Arbetsutskottets förslag till socialnämnden

Socialnämnden överlämnar yttrandet som svar på Patientnämndens remiss: I patienters berättelser, iakttagelser från patientnämndsärenden under 2025.

Sammanfattning

Patientnämndens huvudsakliga uppdrag är att stödja och hjälpa patienter och närstående att framföra klagomål till vårdgivare och att få klagomålet besvarat från vården. Patientnämnden ska bidra till kvalitetsutveckling, hög patientsäkerhet och till att verksamheterna inom hälso- och sjukvården anpassas efter patienternas behov och förutsättningar. Patientnämnden ska årligen analysera inkomna klagomål och synpunkter och genom återkoppling till vården bidra till vårdens kvalitetsutveckling och arbete för hög patientsäkerhet.

Det totala antalet inkomna klagomål till Patientnämnden under 2025 är 324. Av dessa är det 6 klagomål som berör Socialförvaltningens verksamheter, varav två rör privata vårdgivare. Det är en minskning i antal relaterat till verksamheternas omfattning från 2024 med 13 klagomål och är åter i nivå med 2023, då det var totalt 7 klagomål gällande socialförvaltningens verksamheter. Samtliga ärenden berör hemsjukvård, hemtjänst, särskilda boenden (SÄBO) och Hem för viss annan heldygnsvård Socialtjänstlagen (korttids). Det har inte inkommit några klagomål till Omsorgen om personer med funktionsnedsättnings (OOFs) verksamheter.

Bedömning

Som det beskrivs i rapporten är klagomålen liksom tidigare år, spridda över flera verksamheter och över olika delproblem. Det i kombination med det låga antalet gör att det fortsatt är svårt att dra några entydiga slutsatser eller se trender i uppkomna händelser som orsakat klagomålen. Dock framgår det att de flesta klagomålen framför allt handlar om undersökning och behandling. Brister i information är det vanligaste sekundära problem som föranleder klagomål.

Att klagomål som berör socialförvaltningens verksamheter utgör en så liten del av det totala antalet ärenden till Patientnämnden kan liksom förra året förklaras med skillnader i omfattning och typ av de hälso- och sjukvårdsinsatser som sker inom respektive område. Det kan också bero på den kontinuitet och ofta långvariga kontakt som många patienter och anhöriga i socialförvaltningens verksamheter har med personal och ledning i verksamheterna. Det möjliggör att lyfta synpunkter och klagomål direkt på plats vilket i sin tur gör att det inte behöver tas vidare till Patientnämnden. Fortsatt ses även att många synpunkter

till socialförvaltningens verksamheter går direkt via Region Gotlands ärendehanteringssystem.

Minskningen behöver dock beaktas och se till att information om möjligheten att anmäla till Patientnämnden fortfarande delges patienter och deras anhöriga.

Liksom förra året är det glädjande att se att det är få ärenden till Patientnämnden, det visar att medborgarna har ett gott förtroende för verksamheterna. Det kan också ses att det finns en god kännedom om möjligheten att lämna synpunkter gällande socialförvaltningens verksamheter direkt i regionens ärendehanteringssystem.

Även om det fortsatt är få ärenden till Patientnämnden så är rapporten om iakttagelser från patientnämndsärenden ett viktigt och bra underlag för kvalitets- och förbättringsarbetet och utvecklingen av antal ärenden framöver behöver följas för att säkerställa ett fortsatt lågt antal klagomål.

Ärendets behandling under mötet

Öystein Berge, kvalitetschef, föredrar ärendet.

Ordförande yrkar att arbetsutskottet beslutar enligt förvaltningens förslag.

Ordförande finner bifall till yrkandet.

Beslutsunderlag

Remiss: I iakttagelser från patientnämndsärenden under 2025, daterad 2026-04-14

Socialförvaltningens tjänsteskrivelse, daterad 2026-08-20

Yttrande socialnämnden, PAN remiss, Iakttagelser från patientnämndsärenden under 2025, daterad 2026-09-17

SON AU § 78 Projektdirektiv - En hållbar socialtjänst

Ärendenummer: SON 2026/86

Arbetsutskottets förslag till socialnämnden

- Socialnämnden godkänner Projektdirektiv En hållbar socialtjänst på Gotland.
- Återrapportering till socialnämnden om projektet ska ske två gånger per år. Återrapportering avslutas automatiskt när projektet avslutas.

Sammanfattning

20 maj 2025 fattade riksdagen beslut om Socialtjänstlag 2025:400. Ny lagstiftning trädde i kraft 1 juli 2025 och lagstiftningen skapar tydlighet och bättre styrning och juridiska förutsättningar att möta samhället när det förändras i demografi, utmaningar och målgrupper. Intentionen är en modern lag som möjliggör omställning mot en mer flexibel, planerad och hållbar socialtjänst. Fokus ligger på förebyggande och tidiga insatser, planering, samverkan och resursfördelning.

Projektet En hållbar socialtjänst på Gotland initieras efter att lagstiftningen trädde i kraft. Omställningsarbetet som krävs utifrån ny lagstiftning beskrivs från nationella aktörer som Socialstyrelsen och SKR som ett långvarigt arbete som kräver samordning, ihållighet och långsiktig planering. Projektet behövs för att styra, driva och följa arbetet med att ta analyserna om nuläget kring socialtjänstens arbete med de nya målområdena förebyggande, lätt tillgänglig, kunskapsbaserad och jämställd socialtjänst vidare mot arbete och omställning som leder till att Region Gotland når intentionerna med socialtjänstlagen.

Bedömning

Förvaltningsens bedömning är att omställningsarbetet som krävs utifrån socialtjänstlag 2025:400 behöver hållas samman, styras och följas genom ett övergripande projekt. I projektform förväntas omställningen kunna genomföras och gå framåt och utvecklingen av socialtjänsten ske på ett samordnat, genomgripande och överskådligt sätt. Uppföljning av projektet görs löpande till förvaltningsledningen och till socialnämnden sker återrapportering två gånger per år. Återrapportering avslutas i samband med att projektet avslutas.

Socialnämnden föreslås godkänna Projektdirektiv En hållbar socialtjänst på Gotland.

Ärendets behandling under mötet

Sofia Gustavsson, utvecklingsledare, och Øystein Berge, kvalitetschef, föredrar ärendet. Deltar gör även Karin Fihlm och Moa Ferm, ny projektledare respektive ny kommunikatör för projektet En hållbar socialtjänst på Gotland.

Ordförande yrkar att arbetsutskottet beslutar enligt förvaltningens förslag.

Ordförande finner bifall till yrkandet.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse socialförvaltningen daterad 2026-08-24
Projektdirektiv En hållbar socialtjänst på Gotland

SON AU § 79 Återrapportering. Plan för socialförvaltnings arbete mot våld i nära relationer 2024-2026

Ärendenummer: SON 2024/270

Arbetsutskottets förslag till socialnämnden

- Socialnämnden godkänner återkopplingen av Plan för socialförvaltningens arbete mot våld i nära relationer 2024-2026
- Socialnämnden beslutar att revidera Riktlinje Våld i nära relationer i syfte att integrera relevanta delar av Plan för socialförvaltningens arbete mot våld i nära relationer 2024–2026. Reviderad riktlinje ska återkomma till socialnämnden för beslut i samband med slutrapporteringen av planen i mars 2027.
- Socialnämnden avslutar uppdraget som gavs 2024-06-13 om en årlig fördjupad återkoppling till nämnden om planen för Socialförvaltningens arbete mot våld i nära relationer.

Sammanfattning

Socialnämnden antog Plan för socialförvaltningens arbete mot våld i nära relationer 2024-2026 i juni 2024 och i samband med det beslutades även att en fördjupad återkoppling till socialnämnden skulle ske årligen. Den fördjupade återkopplingen består i rapportering från förvaltningens avdelningar kring hur de under det senaste året arbetat för att förebygga, upptäcka eller hantera våld i nära relationer inom verksamheterna samt övrig relevant information från utvecklingsledare med fokusområde våld i nära relation. Det pågår generellt ett aktivt arbete mot våld i nära relationer inom hela förvaltningen som ständigt utvecklas utifrån ny lagstiftning och planens beslutade aktiviteter.

Bedömning

Sammantaget visar återrapporteringen att arbetet mot våld i nära relationer är etablerat inom socialförvaltningen och att flera av planens aktiviteter har genomförts. Nyckelpersonsstrukturen är etablerad, styrande dokument och rutiner har utvecklats och implementerats och arbetet med att förebygga, upptäcka och hantera våld bedrivs inom flera av förvaltningens verksamheter. Även den interna och externa samverkan har utvecklats under planperioden. Samtidigt finns fortsatt behov av att upprätthålla kompetens och strukturer för arbetet, utveckla den systematiska uppföljningen samt säkerställa att arbetet fortsatt är en integrerad del av verksamheternas ordinarie arbete.

Mot bakgrund av att arbetet under planperioden har utvecklats och integrerats i förvaltningens ordinarie strukturer bedöms det inte vara nödvändigt att ta fram en ny separat handlingsplan efter 2026. I stället föreslås att relevanta delar av den nuvarande planen integreras i Riktlinje Våld i nära relationer och andra ordinarie styrande dokument. Det kan exempelvis avse utbildning,

nyckelpersonsstruktur, kompetensutveckling, samverkan och uppföljning. På så sätt kan arbetet mot våld i nära relationer bli en tydligare del av förvaltningens ordinarie kvalitets- och utvecklingsarbete, snarare än ett parallellt arbete som bedrivs inom ramen för en separat handlingsplan.

Ärendets behandling under mötet

Öystein Berge, kvalitetschef, föredrar ärendet.

Det lyfts att socialnämndens egna medarbetare också kan vara utsatta för våld i nära relationer och fråga ställs om hur förvaltningen arbetar med det. Kvalitetschefen beskriver att det numera ställs fråga om detta i medarbetarsamtalen inom hela Region Gotland. Kvalitetschef och socialdirektör påtalar båda att det är viktigt att diskutera hur cheferna möter upp olika situationer kopplat till detta och svaren och att det ställer krav på den interna strukturen ifall det är medarbetare eller chefer internt som behöver hjälp och stöd. Individ- och familjeomsorgen har kommit långt kring detta.

Det tas även upp att det skulle vara intressant för politiken att lära sig mer om detta och att det skulle vara ett bra område inom introduktionen till ny mandatperiod. Kvalitetschef tipsar om att Nationellt centrum för kvinnofrid har en webbutbildning att ta del av.

Ordförande yrkar att arbetsutskottet beslutar enligt förvaltningens förslag.

Ordförande finner bifall till yrkandet.

Beslutsunderlag

Återrapportering 2026 till SON avseende Socialförvaltningens plan för arbetet mot våld i nära relationer 2024-2026, daterad 260820
Tjänsteskrivelse SOF, daterad 260820

SON AU § 80 Muntlig information. Mål och budget 2027-2029 komplettering

Ärendenummer: SON 2026/6

Arbetsutskottets beslut

Ärendet överlämnas till socialnämnden utan eget yttrande

Ärendets behandling under mötet

Anna-Lena Gutedal, ekonomichef, föredrar ärendet.

Arbetsutskottet får en kort muntlig information om behovet av komplettering av mål och budget 2027 till 2029 inför budgetavstämningen. Diskussion förs om äskanden där nya aktivitetskravet är ett område där nämnden kommer att behöva äska medel för avseende aktivitetsersättningen.

Det framkommer ett önskemål om att bjuda in projektledare Lena Jonasson för att berätta om aktivitetskravet och hur långt det kommit i planeringen. Kommunikatören tipsar om att Sveriges kommuner och regioner har mycket bra information om detta för den som vill läsa. Det finns även bra information samt frågor och svar på Region Gotlands webb www.gotland.se med sökvägen: Omsorg och stöd/Ekonomi och ekonomiskt bistånd/Försörjningsstöd/Aktivitetskrav

Socialförvaltningen kommer att, tillsammans med kallelsen inför socialnämndens sammanträde 2026-09-17, skicka ett skriftligt beslutsunderlag avseende detta ärende.

Ordförande yrkar att arbetsutskottet beslutar att:

- Ärendet överlämnas till socialnämnden utan eget yttrande.

Ordförande finner bifall till yrkandet.

SON AU § 81 Revidering. Kommunikationsstrategi socialförvaltningen

Ärendenummer: SON 2026/302

Arbetsutskottets förslag till socialnämnden

- Socialnämnden fastställer reviderad Kommunikationsstrategi socialförvaltningen.

Sammanfattning

Socialförvaltningens kommunikationsstrategi anger den grundsyn och de värderingar som kommunikationen ska präglas av. Här anges riktlinjer och ansvarsfördelning för socialförvaltningens kommunikation. Den beskriver exempelvis budskap, målgrupper, kommunikationskanaler, medierelationer, kriskommunikation, arbetsgivarvarumärket, med mera.

Strategin bygger på Region Gotlands kommunikationspolicy.

Socialförvaltningens kommunikationsstrategi togs fram av förvaltningen år 2017 och fastställdes av socialnämnden 2017-09-20, § 127. Den har därefter reviderats av socialförvaltningens ledningsgrupp 2022, där det bland annat lades till information om tystnadsplikt och att medarbetare ska ha ett källkritiskt förhållningssätt.

Behov finns nu att revidera kommunikationsstrategin. Då kommunikationsstrategin initialt är fastställd av socialnämnden bör nämnden även besluta om revideringen. Förvaltningen föreslår dock att kommande revideringar görs av socialförvaltningen då strategin framför allt är ett verktyg i förvaltningens kommunikationsarbete.

I denna revidering föreslås följande ändringar:

- Generella språkliga korrigeringar har gjorts.
- Två nya kapitel läggs till, "Arbetsgivarvarumärke och marknadsföring" (kap. 9) och "Bilder" (kap. 12). Information kring detta har funnits i mindre skala i tidigare version men förvaltningen ser behov av att lyfta dessa områden ytterligare.
- Under rubriken "Medierelationer" läggs det till en ny underrubrik som är "Omvärldsbevakning" (10.2)
- Fler identifierade kommunikationskanaler har lagts till. De nya interna kommunikationskanalerna är Teams, verksamhetssystem, avdelningarnas ledningsgrupper, nyhetsbrev och chefsmöten. Nya externa kommunikationskanaler är samarbetswebben och branschråd.
- Fler identifierade målgrupper har specificerats och lagts till. Det avser svårnådda grupper (7.3), som nu definieras i kommunikationsstrategin.

- Under rubriken ”Budskap” (kap. 6) har den interna visionen ”En förebyggande socialtjänst – lätt att nå, lätt att förstå” lagts till.
- Förtydligande av chefernas ansvar gällande kriskommunikation har gjorts i första stycket under rubriken kriskommunikation (kap. 15).
- Tillägg av rubriken ”Revidering av kommunikationsstrategin” (kap. 16) som beskriver att det är socialförvaltningen som hanterar kommande revideringar av denna strategi.

Bedömning

Socialförvaltningens ledningsgrupp har sett över kommunikationsstrategin och föreslår revideringar för socialnämnden. De föreslår även att kommunikationsstrategin fortsättningsvis revideras och fastställs av socialförvaltningen.

Ärendets behandling under mötet

Anna Sofia Hakeberg, kommunikatör, föredrar ärendet och informerar om förslag till ändringar.

Arbetsutskottet diskuterar vikten av kommunikation och allra helst kriskommunikation när något inträffar. Arbetsutskottet vill att revideringar av kommunikationsstrategin även fortsättningsvis ska beslutas om av socialnämnden och vill därför inte följa förvaltningens andra beslutsförslag om att revideringar av kommunikationsstrategin fortsättningsvis ska göras av socialförvaltningen.

Ordförande yrkar därför att arbetsutskottet endast beslutar enligt förvaltningens första beslutsförslag vilket är:

- Socialnämnden fastställer reviderad Kommunikationsstrategi socialförvaltningen

Ordförande finner bifall till yrkandet.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse socialförvaltningen, Revidering kommunikationsstrategi socialförvaltningen, daterad 2026-07-31.

Kommunikationsstrategi socialförvaltningen, reviderad, 2026-09-17.

Tidigare versioner av kommunikationsstrategi finns med som information:

Kommunikationsstrategi socialförvaltningen, daterad 2022-04-19.

Kommunikationsstrategi socialförvaltningen, daterad 2017-09-20.

SON AU § 82 Förordnande avseende rätt att begära polishandräckning för att genomföra beslut om vård eller omhändertagande enligt LVU

Ärendenummer: SON 2026/436

Arbetsutskottets förslag till socialnämnden

- Följande personer har sedan tidigare förordnande enligt 43 § 2 p. LVU, men har nu bytt titel. Förordnande ska därför fortsätta men med uppdaterad titel:
 - Caroline Martell 1:e barnsekreterare Enheten Familjehem- och familjerätt
 - Maria Weinmann Berg 1:e socialsekreterare Beroendeenheten
 - Torsten Gottfridsson Enhetschef Enheten Familjehem- och familjerätt
- Följande personer har avslutat sina uppdrag inom socialnämnden/socialförvaltningen och har därmed inte längre förordnande enligt 43 § 2 p. LVU:
 - Hanna Ogestad
 - Caroline Gravander
- Paragrafen förklaras omedelbart justerad

Sammanfattning

Vid verkställande av beslut enligt lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) kan det ibland bli nödvändigt med polisiär assistans.

Enligt 43 § 2 p. LVU ska polismyndigheten lämna hjälp för att, på begäran av socialnämnden eller någon ledamot eller tjänsteman som nämnden har förordnat, genomföra beslut om vård eller omhändertagande med stöd av denna lag.

En sådan begäran får göras endast om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att de särskilda befogenheter som anges i 10 och 10a §§ polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller
2. det annars finns synnerliga skäl.

Ärendets behandling under mötet

Marica Gardell, socialdirektör, föredrar ärendet.

Ordförande yrkar att arbetsutskottet beslutar enligt förvaltningens förslag.

Ordförande finner bifall till yrkandet.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse socialförvaltningen, daterad 2026-08-19

SON AU § 83 Förordnande avseende rätt att begära polishandräckning för att genomföra beslut enligt lag om placering av barn i skyddat boende

Ärendenummer: SON 2026/437

Arbetsutskottets förslag till socialnämnden

- Följande personer har sedan tidigare förordnande enligt 8 kap. 7 § lag om placering av barn i skyddat boende, men har nu bytt titel. Förordnande ska därför fortsätta men med uppdaterad titel:
 - Caroline Martell 1:e barnsekreterare Enheten Familjehem och familjerätt
- Paragrafen förklaras omedelbart justerad

Sammanfattning

Vid verkställande av beslut enligt lag om placering av barn i skyddat boende kan det ibland bli nödvändigt med polisiär assistans.

Enligt 8 kap. 7 § lag om placering av barn i skyddat boende, ska polismyndigheten lämna hjälp för att, på begäran av socialnämnden eller någon ledamot eller tjänsteman som nämnden har utsett, genomföra beslut om skyddat boende enligt 3 kap. eller om en omedelbar sådan insats enligt 4 kap.

En sådan begäran får göras endast om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att de särskilda befogenheter som anges i 10 och 10a §§ polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller
2. det annars finns synnerliga skäl.

Ärendets behandling under mötet

Marica Gardell, socialdirektör, föredrar ärendet.

Ordförande yrkar att arbetsutskottet beslutar enligt förvaltningens förslag.

Ordförande finner bifall till yrkandet.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse socialförvaltningen, daterad 2026-08-19

SON AU § 84 Sammanträdesplan SON 2027

Ärendenummer: SON 2026/260

Arbetsutskottets förslag till socialnämnden

Socialnämnden godkänner sammanträdesplanen för år 2027.

Sammanfattning

Sammanträdesplan för år 2027 ska beslutas om och inför förslaget på datum har hänsyn tagits till andra sammanträden inom regionen (t ex regionstyrelsen, regionfullmäktige, utskott/beredningar, koncernledning) och nationellt (Sveriges kommuner och regioner) samt inlämningstider avseende till exempel ekonomi. Inlämningstiderna för 2027 är dock inte fastställda men en preliminär tidplan har nämndsekreterare för socialnämnden fått ta del av. Tiderna brukar vara ungefär desamma från år till år.

Tillgång till lokaler påverkar också möjliga sammanträdesdatum då flera nämnder kan behöva ha sammanträde samma dagar i ett fåtal stora lokaler.

Socialnämnden har sju ordinarie sammanträden för arbetsutskottet respektive socialnämnden årligen. Vid fyra av dessa tillfällen årligen har socialnämndens arbetsutskott och hälso- och sjukvårdsförvaltningens arbetsutskott sammanträde samma dag för att kunna bereda gemensamma frågor/ärenden. Socialnämndens individutskott sammanträder varannan vecka.

Socialnämnden bokar även in datum för två informationsmöten för information/fördjupning i olika frågor. Informationsmötena föregås inte av någon beredning, så som presidieberedning eller arbetsutskott, utan ska endast avse information till nämnden, inga beslutsärenden. Ofta kräver dessa informationsmöten ingen förberedelse, t ex inläsning av underlag, för ledamöterna.

I förslaget på sammanträdesplan finns inga krockar mellan arbetsutskottet, socialnämnden och individutskottet. De krockar som dock finns är följande:

- 31 mars – individutskottets sammanträde är samma dag som regionstyrelsens sammanträde. Svårt att undvika krock denna vecka.
- 21 oktober – socialnämndens sammanträde är samma dag som sammanträdet för regionala utvecklingsutskottet. På grund av lokalbokning är det svårt att förlägga det en annan dag.

År 2027 behöver socialnämnden ha sitt konstituerande sammanträde redan 4 januari. Anledningen till detta är att det är socialnämnden som utser ledamöter och ersättare i individutskottet. Därmed måste nämndens konstituerande möte ske innan första sammanträdet för individutskottet. Individutskottet sammanträder varannan vecka och deras första sammanträde år 2027 måste ske under vecka 1, d v s senast 8 januari.

För 2027 föreslås sammanträdesplan med sammanträdesdagar för arbetsutskott, socialnämnd och individutskott med följande dagar:

Socialnämndens arbetsutskott	Socialnämnden
	Måndag 4 januari (konstituerande möte)
Onsdag 27 januari*	Torsdag 11 februari
Torsdag 4 mars	Onsdag 17 mars
Torsdag 1 april*	Torsdag 15 april
	Fredag 14 maj (Informationsmöte)
Tisdag 1 juni	Onsdag 16 juni
Onsdag 1 september*	Torsdag 16 september
Onsdag 6 oktober*	Torsdag 21 oktober
	Onsdag 10 november (Informationsmöte)
Onsdag 24 november	Onsdag 8 december

* Gemensamt arbetsutskott med hälso- och sjukvårdsnämnden

Socialnämndens individutskott	
Torsdag 7 januari	Torsdag 8 juli
Torsdag 21 januari	Torsdag 22 juli
Onsdag 3 februari	Torsdag 5 augusti
Torsdag 18 februari	Onsdag 18 augusti
Onsdag 3 mars	Torsdag 2 september
Torsdag 18 mars	Onsdag 15 september
Onsdag 31 mars	Onsdag 29 september
Onsdag 14 april	Torsdag 14 oktober
Onsdag 28 april	Onsdag 27 oktober
Onsdag 12 maj	Torsdag 11 november
Onsdag 26 maj	Torsdag 25 november
Onsdag 9 juni	Torsdag 9 december
Torsdag 24 juni	Onsdag 22 december

Ärendets behandling under mötet

Catarina Wallentin, nämndsekreterare, föredrar ärendet.

Diskussion förs om datum för konstituerande sammanträdet och vilka alternativ som finns till att ha sammanträdet så tidigt i januari.

Nämndsekreterare berättar att förvaltningen undersökt alternativen, vilket skulle innebära att regionfullmäktige exempelvis skulle behöva fatta beslut om socialnämndens ledamöter och ersättare redan innan årsskiftet. Detta upplevs som ett sämre alternativ och även regionstyrelseförvaltningen har önskat att socialnämnden väljer att istället förlägga sitt konstituerande möte tidigare i januari. Nämndens ledamöter och ersättare uppmanas att uppmärksamma detta och informera om det i sina partier så att så många som möjligt kan delta.

Ordförande yrkar att arbetsutskottet beslutar enligt förvaltningens förslag.

Ordförande finner bifall till yrkandet.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse socialförvaltningen, daterad 2026-08-19

SON AU § 85 Muntlig information. Demokratihotande brottslighet

Ärendenummer: SON 2026/29

Arbetsutskottets förslag till socialnämnden

Socialnämnden godkänner informationen.

Ärendets behandling under mötet

Marica Gardell, socialdirektör, informerar om att det till Region Gotland inkommit en informationsfolder från Polisen om demokratihotande brottslighet mot förtroendevalda. Informationsfoldern ska spridas till alla förtroendevalda inom regionen.

Det beskrivs vad demokratihotande brottslighet är och vilka som utsätts för påverkansbrott mot demokratibärande funktioner, exempelvis förtroendevalda.

Det beskrivs vilken roll kommuner och regioner har och hur förtroendevalda tar kontakt med Polisen om något sådant inträffar.

Ordförande yrkar att

- Socialnämnden godkänner informationen.

Ordförande finner bifall till yrkandet.

SON AU § 86 Socialdirektör informerar

Ärendenummer: SON 2026/29

Sammanfattning

Platser på LSS-boenden

Fråga har inkommit från Filippa Maurin (V) om köläget just nu avseende LSS-boenden.

Therese Thomsson, myndighetschef, informerar om att det idag, sista augusti, var fem personer i kö till gruppboestad, d v s en hel gruppboestad. Beslut är fattat av nämnden under våren att lokal på Silvergatan i Hemse ska iordningsställas som gruppboestad, vilket är positivt för verksamheten för att kunna minska kön.

Mätverktyget Kuben

Fråga har inkommit från Filippa Maurin (V) om verktyget Kuben som bland annat används vid behovsbedömning inför beslut om daglig verksamhet. Ledamoten har fått information om att verktyget är ifrågasatt och önskar information rörande vilka verksamheter inom Region Gotland som använder sig av verktyget och hur de tycker att det fungerar.

Therese Thomsson, myndighetschef, informerar om arbetet med Kuben, en resursfördelningsmodell. Initialt görs en IBIC-utredning (Individens behov i centrum) för att få fram individens behov av stöd och hjälp. Behovsbedömningen matas sedan in i Kuben för att få fram resursbehovet. Myndighetschefen betonar att det som är centralt är individens behov. Kuben används inom behovsbedömning avseende bostad med särskild service, daglig verksamhet LSS, korttidsvistelse LSS och hemtjänst.

Ordförande Håkan Ericsson (S) berättar att han i början av mandatperioden tillsammans med en biståndsbedömare fick göra ett fiktivt case på hur en behovsbedömning görs avseende hemtjänst och läggs in i Kuben. Kuben gav då ett resultat utifrån individens behov av resurser.

Odvalds nominerat till arkitekturpris

Information om att särskilda boendet Odvalds i Klintehamn är nominerat till arkitekturpris.

Tingsbrogården

Information om det som skrivits i media avseende Tingsbrogården.

Information även om att avdelningschefen för särskilda boenden haft avstämningsmöte med enhetschefen varje vecka angående bemanning och aktuellt läge. Under sommaren har boendet haft ca 5-7 lediga platser. Det har gjorts och görs ett arbete på Tingsbrogården kring exempelvis arbetsmiljö och bemanning. Förvaltningen har bjudit med facket i arbetet för att få in fler perspektiv.

Förhandling om minutjakten med Kommunal

Uppdatering om förhandlingen med Kommunal om minutjakt. Förvaltningen har haft ett möte i juni med Kommunals företrädare kopplat till äldreomsorgen/hemtjänsten. Ny träff skedde förra veckan för att se hur förvaltningen och facket ska jobba vidare tillsammans. Nu är även Omsorgen om personer med funktionshinder med i arbetet. Enhetscheferna ska gå tillbaka till sina samverkansgrupper och höra vad de menar med minutjakt. Kommunal har inkommit med underlag om hur andra kommuner jobbar. Inom avdelningssamverkan för hemtjänst, särskilda boenden och Omsorgen om personer med funktionshinder ska de besöka en annan kommun för utbyte och då även ta med skyddsombud och fackliga representanter.

SON AU § 87 Övrigt

Ärendenummer: SON 2026/29

Ingen övrig punkt

SON AU § 88 Uppdrag till socialdirektören. Hyreskostnader för bostad med särskild service LSS

Arbetsutskottets förslag till socialnämnden

Socialnämnden ger socialdirektören i uppdrag att:

- se på hur ett hyrestak eller liknande kan se ut/utformas rörande Bostad med särskild service LSS.
- ta fram ett underlag för hur det ser ut i övriga Sverige med modeller för att hantera höga boendekostnader
- se på kostnader för eventuella lösningar.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande Håkan Ericsson (S) lyfter ett extraärende på arbetsutskottets sammanträde.

Frågor har inkommit till nämnden om hyreskostnader för bostad med särskild service, LSS.

Ordförande föreslår att socialnämnden ska ge förvaltningen ett uppdrag kopplat till hyreskostnaderna och olika lösningar rörande det, och arbetsutskottet diskuterar hur ett sådant uppdrag kan formuleras.

Arbetsutskottet kommer överens om följande förslag till beslut till socialnämnden:

Socialnämnden ger socialdirektören i uppdrag att:

- se på hur ett hyrestak eller liknande kan se ut/utformas rörande Bostad med särskild service LSS.
- ta fram ett underlag för hur det ser ut i övriga Sverige med modeller för att hantera höga boendekostnader
- se på kostnader för eventuella lösningar.